

CROWDSOURCING

Het internet en de sociale netwerksites zijn de laatste jaren deel gaan uitmaken van ieders leven. Statusupdates posten, commentaren geven op berichtjes en trefwoorden of 'tags' toekennen aan foto's behoren tot de cultuur van alledag. De idee dat al die taggende jongeren en ouderen wel eens zouden kunnen worden ingezet om de eigen museumwerking te ondersteunen, vormde de aanleiding voor een pilootproject rond 'crowdsourcing' van het Huis van Alijn.

Het Gentse Huis van Alijn is in het bezit van tienduizenden afbeeldingen die ze op regelmatige basis tentoonstelt rond thema's zoals 'Hun schoonste dag'. Het gedetailleerd beschrijven van al die foto's, postkaarten en prenten is niet alleen een tijdrovend werkje, het ontbreekt de museummedewerkers soms aan de encyclopedische kennis om er de juiste trefwoorden aan toe te kennen. Daarom besloot het voormalige Museum voor Volkskunde als eerste in Vlaanderen een beroep te doen op de kunde en kennis van het volk. Iedereen die dit wilde kon als 'supertagger' aan de slag om 3.000 beelden online te voorzien van interessante metadata zoals plaatsbeschrijvingen, dateringen en namen. Want bij crowdsourcing – in het Nederlands vrij vertaald als uitbesteden aan de massa – geldt het principe dat vele handen het werk licht maken en dat een groep meer weet dan een individu. Zo boort het museum niet alleen een bredere bron van expertise aan, de tags zorgen er tevens voor dat de collectie zelf duidelijker aanwezig is op het internet omdat de beschreven foto's nu kunnen verschijnen in de resultaten van zoekmachines.

VOLK

Wat in Vlaanderen nog als experiment op financiering van de Vlaamse overheid kon rekenen is aan de overzijde van het kanaal al breder ingeburgerd. Daar lanceerden de Britse openbare omroep BBC en de Public Catalogue Foundation het ambitieuze initiatief 'Your paintings'. Dit crowdsourcingproject mobiliseert vrijwilligers om digitaal bij te springen bij het taggen van de omvangrijke schilderijencollectie van het Verenigd Koninkrijk. Die telt circa 200.000 stuks waarvan er ondertussen al 172.000 via massadigitalisering online zijn gebracht. Om dit indrukwekkende cijfer te halen is men pragmatisch te werk gegaan. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat je zwart-witfoto's tegenkomt of op werken botst waarop stukjes papier zijn aangebracht omdat ze wachten op een conserverende behandeling. Het positieve is dat zulke schilderijen die vroeger verborgen

bleven in de magazijnen nu evengoed worden ontsloten voor én door het grote publiek.

Ondertussen kon de BBC al 7.000 surfers motiveren om via de projectwebsite 250.000 trefwoorden toe te kennen. De meest actieve taggers verschijnen in een top 10 en de anderen worden met kleurrijke verfborstels ingedeeld in verschillende niveaus. Degenen die er in slagen om 1.000 stuks te beschrijven mogen zichzelf master noemen. Maar dit betekent niet dat al die vrijwilligers gediplomeerde kunsthistorici zijn, integendeel. Gewoon beschrijven wat je ziet – een dame, koeien, een fruitschaal – volstaat al om de catalogus te verrijken. Wie meer achtergrondinformatie heeft over het werk zelf mag zich dan weer aanmelden via de knop 'kunstdetective'.

KUNSTDETECTIVE

'Your paintings' is niet alleen een succes te noemen omwille van de massale medewerking van de gemeenschap. Ook het aantal deelnemende instellingen – ruim 1.500 die door de overheid worden gefinancierd – is zeer hoog. Daaronder zitten musea als de Tate maar evengoed organisaties als de National Trust of collecties van ziekenhuizen en een vuurtoren. Het gros van deze erfgoedbewaarders zet de deuren niet alleen virtueel open. Hun contactgevens en openingsuren zijn allemaal terug te vinden op de projectwebsite. Wie zich niet wil of kan verplaatsen om 700 jaar Britse kunstgeschiedenis ter plaatse te bewonderen, kan het hele patrimonium gewoon bekijken op het computerscherm. Browsers kan uiteraard op basis van de diverse trefwoorden, maar gemakshalve werd het oeuvre van bekende kunstenaars zoals Francis Bacon en William Blake netjes opgelijst in een aparte rubriek.

Eva Wuyts

2

HOTSPOTS OP HET WEB

www.huisvanalijn.be
[www.bbc.co.uk/arts/
yourpaintings](http://www.bbc.co.uk/arts/yourpaintings)

